

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ МОРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РИБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Циклова методична комісія "Суспільно-гуманітарні дисципліни"

ЗАТВЕРДЖУЮ
Голова ЦМК

Протокол №1 від 31 серпня 2023р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладач	Кардава Катерина Север'янівна, викладач вищої категорії
E-mail	
Навчальна дисципліна	Соціологія
Назва освітньої програми	Судноводіння на морських шляхах
ОКР	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	271 Морський та внутрішній водний транспорт
Спеціалізація	271.01 Навігація і управління морськими суднами
Форма навчання	денна, заочна
Курс/ семестр	2 курс, III/IV семестр
Обсяг дисципліни в годинах/ кредитах ECTS	26 години/ 0,87 кредита Лекційні заняття – 18 год Семінарські заняття – 4 годин Самостійна робота – 4 годин
Статус дисципліни	нормативна
Мета вивчення дисципліни	Формування системи знань про соціальну систему суспільства, розуміння сутності соціального життя та соціальної структури суспільства. Дати розуміння основних соціологічних понять і категорій, опанування методики сучасного аналізу суспільних відносин.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

I /II курс, I/II/III/IV семестр

Модуль 1.

Розділ 1 Теоретична соціологія.

Тема 1.1 Соціологія як наука.

Тема 1.2 Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та соціальна стратифікація.

Тема 1.3 Соціальні відносини. Конфлікт як прояв соціальних відносин

Тема 1.4 Соціальні процеси. Особливості етнічних, релігійних процесів в Україні

Розділ 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії

Тема 2.1 Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці

Тема 2.2 Політична соціологія. Соціологія права. Соціологія громадської думки

Тема 2.3 Соціологія особистості

Тема 2.4 Соціологія сім'ї. Гендерна соціологія

Тема 2.5 Соціологія гуманітарної сфери

Розділ 3. Методика організації конкретних соціологічних досліджень Тема 3.1 Методика організації конкретних соціологічних досліджень	
Загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності	<p>КЗН-01 Базові уявлення про основи філософії, психології, педагогіки, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, схильності до етичних цінностей, знання вітчизняної історії, економіки й права, розуміння причинно-наслідкових зв'язків розвитку суспільства й уміння їх використовувати в професійній і соціальній діяльності</p> <p>КЗН-04. Базові знання фундаментальних наук, в обсязі, необхідному для освоєння загально-професійних дисциплін</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН-55. Аналізувати явища суспільного життя, орієнтуватися у багатогранному світі суспільства.</p> <p>ПРН-59. Аналізувати специфіку соціальних і соціально-психологічних явищ і процесів у трудовому колективі, бригаді.</p> <p>ПРН-69. Аналізувати соціально-значущі проблеми і процеси, факти і явища суспільного життя.</p> <p>ПРН-73. Володіти методологією організації міжлюдських відносин у виробничому підрозділі та побутових умовах.</p> <p>ПРН-74. Аналізувати соціально значущі проблеми і факти професійних відносин в трудовому підрозділі та вносити раціональні пропозиції щодо їх вдосконалення.</p> <p>ПРН-108. Володіння основними термінами та поняттями культурології та соціології на рівні відтворення, тлумачення та використання в повсякденному житті. Демонструвати навички письмової та усної загальної та професійної комунікації.</p>
Політика курсу	<p>Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Пропуски занять відпрацьовуються. Порушення норм академічної доброчесності є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним. Дотримання академічної доброчесності також передбачає, що вся робота на екзаменах та заліках має виконуватися індивідуально. Під час виконання самостійної роботи здобувачі можуть консулюватися з викладачами та з іншими здобувачами, але повинні самостійно розв'язувати завдання, керуючись власними знаннями, уміннями та навичками. Посилання на всі ресурси та джерела (наприклад, у звітах, самостійних роботах чи презентаціях) повинні бути чітко визначені та оформлені належним чином.</p> <p>Система вимог:</p> <ul style="list-style-type: none"> - необхідним є вивчення навчального матеріалу за кожною темою;

	<ul style="list-style-type: none"> - виконувати всі види завдань, передбачених обсягом і змістом навчального курсу; - не спізнюватися на заняття (аудиторні та під час онлайн-навчання); - не розмовляти на заняттях, не користуватись телефоном та іншими гаджетами(за винятком дозволу викладача при виконанні завдань); - на заняття приходити у формі; - не пропускати заняття без поважних причин; - обов'язковим є відпрацювання всіх пропущених занять (незалежно від причини пропуску) у відведений викладачем час (згідно графіку проведення консультацій); - в разі невиконання своєчасно завдань підсумкова оцінка знижується; - активно брати участь в навчальному процесі; - бути терпимим, відкритим, відвертим, доброзичливим до однокурсників та викладача; - конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на заняттях; - дотримуватись академічної відповідальності та доброчесності (списування і плагіат заборонені).
<p>Форми поточного та підсумкового контролю</p>	<p>Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів освіти включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.</p> <p>Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення семінарських та самостійних робіт, що передбачені робочим навчальним планом згідно з темами робочої навчальної програми. Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками: I – контроль систематичності та активності роботи на заняттях; II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.</p> <p>Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.</p> <p>Семестровий/ підсумковий контроль для денної форми навчання проводиться у формі диференційованого заліку.</p> <p>В умовах дистанційного навчання контроль здійснюється синхронно та/або асинхронно, за допомогою інтерактивного тестування, на відеоконференціях, через виконання завдань, наданих через платформу Google Classroom.</p> <p>Поточний контроль.</p> <p>а) контроль на семінарських заняттях:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вибіркове опитування перед початком занять;

	<ul style="list-style-type: none"> - фронтальне опитування та фронтальна перевірка домашнього завдання; - тести; - письмова контрольна робота; - оцінка активності курсантів на занятті. <p>б) контроль виконання позааудиторної роботи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - перевірка конспектів; - індивідуальна співбесіда; - проведення навчальних конкурсів на краще знання навчальної дисципліни. <p>Підсумковий контроль.</p> <p>а) семестровий диференційований залік:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виконання модульного контролю; - оцінка засвоєння навчального матеріалу з дисципліни.
--	--

Рівні компетентності	Бали	Критерії
I. Низький (рецептивно-продуктивний)	1	Курсант володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих соціологічних термінів, що позначаються курсантом окремими словами чи реченнями.
	2	Курсант володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність викласти думку на елементарному рівні.
	3	Курсант володіє матеріалом на пояснення соціальних явищ, що становлять незначну частину навчального матеріалу з соціології
II. Середній (репродуктивний)	4	Курсант володіє знаннями з соціології на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному циклі.
	5	Курсант володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний з допомогою викладача логічно відтворити значну його частину.
	6	Курсант може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних розділів теоретичної соціології, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки.
III. Достатній (конструктивно-варіативний)	7	Курсант здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних соціологічних понять.
	8	Курсант вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію про соціальні явища під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача.
	9	Курсант вільно (самостійно) володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі і застосовує його на практиці; добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

IV. Високий (творчий)	10	Курсант виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі соціологічні терміни, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, які поставив викладач.
	11	Курсант вільно висловлює власні думки щодо етнонаціональних, демографічних явищ і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює соціальні явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача використовує соціологічну аналітичну інформацію, переконливо аргументує особисту життєву позицію, узгоджуючи її із загальнолюдськими цінностями.
	12	Курсант виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдаровання і нахили, вміє самостійно здобувати та аналізувати отриману інформацію

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Лукашевич М.П., Туленков М.В., Яковенко Ю.І. Соціологія: основи загальної, спеціальних та галузевих теорій: Підручник. – К: Каравела, 2008.
2. Піча В.М. Соціологія. Загальний курс. Навч.посібник для вищих закладів освіти України. Київ "Каравела", 2009.
3. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. В. Г. Городяненка. — К.: Видавничий центр «Академія», 2005. — 560 с.

Додаткова

4. Барвінський А.О. Соціологія. Курс лекцій для студентів вищих навчальних закладів. - К: Центр навчальної літератури, 2010. - 328 с.
5. Піча В.М. Соціологія: терміни, поняття, персоналії. Словник-довідник. – Новий світ, 2008.
6. Практикум з соціології. Посібник. Колектив авторів. – Новий світ, 2014.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://soc-education.com/konspekt-lekczy-z-soczolog.html>
2. <http://ukrbukva.net/38951-Kratkiy-konspekt-lekciiy-po-sociologii.html>
3. http://pidruchniki.com/15840720/sotsiologiya/zagalna_sotsiologiya_-_primut_mv
4. <http://soc-education.com/konspekt-lekczy-z-soczolog.html>